

До разової спеціалізованої вченої ради
ДФ 055.026.055 у Державному торговельно-
економічному університеті
02156, м. Київ, вул. Кіото, 19

ВІДГУК

офіційного опонента

Бойко-Гагаріна Андрія Сергійовича,

доктора історичних наук, старшого дослідника, старшого зберігача фондів відділу «Музей грошей», Управління зв'язків з громадськістю та фінансової обізнаності, Департамент комунікацій, Національний банк України, доцента кафедри мистецтвознавчої експертизи ім. Казимира Малевича Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв на дисертацію

Вовк Юлії Русланівни на тему:

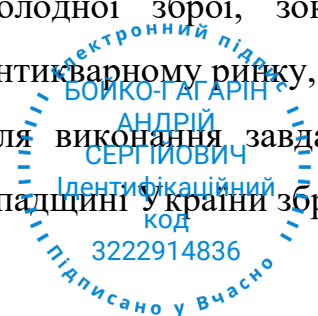
«Товарознавча експертиза холодної зброї»,

подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

На підставі аналізу дисертації Вовк Юлії Русланівни, огляду опублікованих за темою роботи наукових праць подано цей відгук, в якому розглянуті наступні питання.

Актуальність теми дисертації. Дисертаційна робота присвячена актуальному питанню проведення товарознавчої експертизи холодної зброї з метою встановлення її автентичності а також вирішення проблеми прогнозування вартості.

Актуальність пояснюється відсутністю обґрунтованої сукупності критеріїв та показників якості для встановлення автентичності, розробленого регламенту проведення товарознавчої експертизи та прогнозування вартості холодної зброї, зокрема клинкової, яка представлена як на світовому антикварному ринку, так і на ринку України. Особливу актуальність робота має для виконання завдань оцінки збитків, нанесених національній культурній спадщині України збройною агресією російської федерації (рф).

Розроблено математичну модель прогнозування вартості клинкової холодної зброї, в основу якої покладені результати регресійного аналізу співвідношень якісних та вартісних показників.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій.

Основні наукові положення, які захищаються здобувачем, обґрунтовані та підтверджені коректним використанням методології наукових досліджень. Отримані автором наукові результати, у відповідності до поставлених завдань, є логічними, не суперечать відомим закономірностям, повністю відображають отримані експериментальні результати, а також підтверджуються достатньою апробацією основних положень, висновків та рекомендацій на науково-практичних конференціях.

Викладення матеріалу дисертації підпорядковане загальній концепції наукового дослідження, корелює із створеним автором алгоритмом, згідно якого, відповідно до мети роботи, вирішено основні завдання та отримано результати досліджень, які визначили наукову новизну та практичну значимість роботи.

Наукова новизна отриманих результатів, висновків, рекомендацій і наукових положень.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у розробленні регламенту проведення товарознавчої експертизи, який включає встановлення автентичності клинкової холодної зброї, а також прогнозування її вікової приналежності та вартості, зокрема в завданнях оцінки фінансових збитків завданих збройною агресією російської федерації. Уперше було обґрунтовано сукупність критеріїв, показників якості та методів дослідження клинкової холодної зброї в експертній справі та доведено можливість застосування запропонованого автором алгоритму встановлення автентичності та вікової приналежності клинкової холодної зброї з використанням удосконаленого методу дослідження хімічного складу її поверхні під впливом термічної обробки.

Набули подальшого розвитку методи дослідження хімічного складу поверхні клинкової холодної зброї та прогнозування її вартості з урахуванням видової специфіки.

Практичне значення одержаних результатів.

Практичне значення полягає у розробці регламенту для проведення товарознавчої експертизи клинкової холодної зброї з метою використання отриманих даних у завданнях встановлення її автентичності, прогнозування вікової приналежності та вартості, у тому числі для оцінювання битків внаслідок збройної агресії РФ. Результати дисертаційної роботи у вигляді методик впровадженні в практику проведення товарознавчих експертиз та професійної оціночної діяльності у лабораторії кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв при Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра»; в лабораторії Незалежного Інституту Судових Експертиз, а також в лабораторії електронної мікроскопії Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка Національної академії наук України.

Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 16 наукових праць, у тому числі 3 статті у фахових виданнях, 3 англійські статті, які індексуються у науковій базі Scopus, 10 тез доповідей на міжнародних, всеукраїнських наукових конференціях та симпозіумах.

Загальна характеристика дисертаційної роботи.

Дисертація складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, чотирьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків, що містять таблиці, рисунки та документи за результатами апробації та впровадження розроблених автором методики наукових досліджень. Дисертація викладена на 153 сторінках друкованого тексту, містить 20 таблиць, 17 рисунків.

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, предмет, об'єкт та методи дослідження, викладені основні положення наукової новизни та практичної значимості, зазначено перелік публікацій за темою дослідження.

У **першому розділі** дисертаційної роботи автором проаналізовано стан законодавства стосовно проведення товарознавчої експертизи клинкової холодної зброї, проаналізовано та обрано методи встановлення автентичності холодної зброї з метою прогнозування її вартості.

У **другому розділі** обґрунтовано вибір об'єкту, подана характеристика об'єкту досліджень, визначено сукупність критеріїв, показників якості, охарактеризовано існуючі методи товарознавчих досліджень та удосконалено метод визначення хімічного складу поверхні для проведення товарознавчої експертизи обраних зразків клинкової холодної зброї з метою встановлення її автентичності.

У **третьому розділі** описано розроблений автором алгоритм встановлення автентичності та вікової приналежності клинкової холодної зброї. Для цього використовувався удосконалений метод дослідження хімічного складу її поверхні під впливом термічної обробки, який передбачає натирання усієї поверхні досліджуваного зразка беззольним папером або бавовняним тампоном із поетапним дослідженням хімічного складу речовини, яка накопичується на тампонах за допомогою рентгенфлюорисцентного аналізатора. Поверхня клинкової холодної зброї досліджувалася також за допомогою електронного мікроскопу, що дозволило здійснити якісний та кількісний аналіз домішкокових хімічних елементів, які були елімінованими на поверхню досліджених зразків під дією тепла.

В роботі наведено результати проведених досліджень, зокрема хімічного складу поверхні за допомогою удосконаленого методу, який імітує природній процес старіння металу впродовж тривалої історії побутування холодної зброї. Імітація здійснюється шляхом термічної обробки зразків при температурі вищій

300°C, що призводить до пришвидшення перекристалізації металу та елімінації домішкових хімічних елементів на поверхню.

Запропоновано й детально описано також алгоритм для встановлення видової спорідненості клинкової холодної зброї Рассела-Рао.

У четвертому розділі на основі проведених досліджень клинкової холодної зброї автором розроблено математичну модель розрахунку вартості клинкової холодної зброї. Як приклад наведено послідовність процедур прогнозування вартості трьох зразків історичної клинкової холодної зброї: короткої шаблі із Сіная, шаблі унтерофіцерської з Пруссії та ритуального меча Дха.

Загалом, слід зазначити, що у результаті проведених наукових досліджень були виконані усі завдання, що дозволило досягнути поставленої мети.

У висновках сформульовані основні результати виконаних досліджень.

У додатках подано допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації та дані щодо промислової апробації результатів дисертаційної роботи.

Оцінка змісту дисертації, відповідність встановленим вимогам оформлення дисертації.

Назва та зміст дисертаційної роботи відповідає суті проведених досліджень. Дисертаційна робота виконана з використанням загально визначеної наукової термінології, оформлена акуратно, з використанням комп'ютерних технологій обробки емпіричних даних. Дисертація оформлена відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» та відповідно до вимог згідно Наказу Міністерства освіти і України № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», прийнятого 12.01.2017 р. Рисунки, схеми, таблиці, додатки доповнюють текст дисертації, а публікації розкривають основні результати проведених досліджень.

Оцінка мови та стилю дисертації.

Дисертація викладена українською мовою, грамотно. Стиль роботи науковий, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідає чинним вимогам до друкованих наукових праць. У дисертаційній роботі використано загально визнану наукову термінологію.

Відповідність принципам академічної доброчесності.

Всі ідеї, наукові концепції та матеріали експериментальних досліджень розроблені здобувачем особисто, не містять текстових запозичень інших авторів без посилання на джерело. Всі публікації та дисертація виконані із дотриманням принципів академічної доброчесності.

Дисертаційна робота містить деякі дискусійні питання:

Також в роботі є ряд орфографічних помилок, описок, невдалих виразів.

Виявлені зауваження не знижують високого рівня дисертації і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи та її наукову цінність.

Висновок

1. Дисертаційна робота Вовк Юлії Русланівни є завершеним науковим дослідженням, в якому отримано нові наукові і практичні результати, що дозволяють розв'язати питання проведення комплексної товарознавчої експертизи клинкової холодної зброї. Мета роботи, поставлені та розв'язані в ній завдання, основні наукові результати свідчать про те, що дисертаційна робота відповідає спеціальності 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

2. Дисертаційна робота являє собою виконану особисто автором завершену наукову працю, яка не містить раніше захищених наукових положень, а отримані здобувачем нові науково обґрунтовані результати вирішують важливе наукове завдання.

3. Опубліковані наукові праці за матеріалами дисертаційної роботи відображають зміст дисертації та результати наукового дослідження. Основні положення дисертації обговорені та схвалені на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях.

4. За актуальністю, науковою новизною та практичною значимістю, мірою обґрунтування теоретичних та експериментальних результатів досліджень, а також за обсягом, змістом, рівнем виконання наукового завдання, достовірністю наукових результатів, повнотою викладення у наукових фахових виданнях дисертаційна робота «Товарознавча експертиза холодної зброї» на здобуття ступеня доктора філософії відповідає «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, а **Вовк Юлія Русланівна** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Офіційний опонент:

старший дослідник, старший зберігач фондів відділу «Музей грошей»,
Управління зв'язків з громадськістю та фінансової обізнаності, Департамент комунікацій, Національний банк України,
доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи ім. Казимира Малевича
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
доктор історичних наук

Андрій БОЙКО-ГАГАРІН

Документ підписано у сервісі Вчасно (продовження)

Відгук офіційного опонента на дисертацію Вовк Юлії Русланівни.pdf

Документ відправлено: 21:56 07.12.2023

Власник документу

Електронний підпис

21:56 07.12.2023

Ідентифікаційний код: 3222914836

БОЙКО-ГАГАРІН АНДРІЙ СЕРГІЙОВИЧ

Власник ключа: БОЙКО-ГАГАРІН АНДРІЙ СЕРГІЙОВИЧ

Час перевірки КЕП/ЕЦП: 21:56 07.12.2023

Статус перевірки сертифікату: Сертифікат діє

Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000088B7DD00D62DA104

Тип підпису: удосконалений